

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Александра Йовчева Вълчева, катедра „Международно право и право на ЕС“, ЮФ на УНСС

Относно: дисертационния труд на Траян Найденов Косев на тема “Използване на интелектуалната собственост при наличие на международен елемент“, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Изобретателско, авторско и патентно право“.

Основание за представяне на становището е участието ми в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1366/02.05.2025 на Заместник-ректора по НИС на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Траян Косев е завършил специалност „право“ в ЮФ на Университета за национално и световно стопанство през 2016г. От 2017 год. той практикува като адвокат в областта на интелектуалната собственост и процесуалното представителство. Участвал е в обучения в чужбина, сред които HarvardX (Harvard University Online Courses) . Освен изявите му в практиката, биографията на Траян Косев свидетелства за изграден траен и задълбочен интерес към научните изследвания на материята на правото на интелектуалната собственост. Той има множество награди, сред които - най-добри писмени защиты (ищец и ответник) в света Phillip C. Jessup International Moot Court Competition , Студент на годината, категория „Право“, УНСС 2015 , Четвърто място и награда за най-добър отбор Източна Европа – Frankfurt Investment International Arbitration Moot Court и много други. Владее английски език.

2. Обща характеристика и приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд представлява изследване на основните фактори, оказващи влияние върху използването на интелектуална собственост при наличие на международен елемент. Трудът е в обем от 218 страници и включва увод, четири глави, заключение и използвана литература. Научният апарат се състои от 47 заглавия на български език и 109 на латиница. Направени са 702 бележки под линия. Предмет на дисертацията е уредбата на приложимото право към отношенията по повод използването на обекти на интелектуалната собственост при наличието на международен елемент. Изследването се стреми да очертае основните посоки, в които следва да се развива правната уредба на национално, наднационално и конвенционно равнище, за да могат установените проблеми да бъдат преодолени. В хода на изследването авторът е приложил правно-догматичния, историческия, сравнителния и други методи.

В първа глава се въвеждат основни изходни положения, които оказват пряко влияние при използването на интелектуална собственост при наличие на международен елемент. Направен е анализ на съдържанието на понятието интелектуална собственост и е уточнен понятийният апарат. Извършен е общ преглед на закриляните обекти на интелектуална собственост според българското законодателство, като са отчетени основните характеристики на закрилата, играещи роля при правоотношенията с трансграничен характер. Разгледани са и международните договори, които поставят основите на закрилата на отделни обекти на интелектуална собственост на международно конвенционно равнище. Анализирано е действието на принципа на териториалност, принципа на национален режим и свойството убиквитет, през призмата на използването на обекти на интелектуална собственост при наличие на международен елемент. На база извършените изследвания са направени изводи и предложения, които са валидни в еднаква степен за всички обекти на интелектуална собственост.

Във втора глава авторът разглежда особеностите на авторското право и сродните му права при използването на закриляните обекти в хипотези с международен елемент. Разгледани са особеностите, свързани със свободното използване, в това число и в цифрова среда, както и отстъпването на право на

използване на обекти на авторско право и сродните му права на договорна основа. Обсъдени са проблемите, които възникват при определяне на приложимото право както към договори, така и към авторскоправни деликти. Анализирани са националната, наднационалната и международноправната уредба, както и съдебната практика в България и извън нея. Изложението по същество разглежда от една страна потребностите и тенденциите, а от друга липсата на конкретни решения. След като е отчетено текущото състояние на правната уредба, са обсъдени силните и слабите страни, като са подчертани и конкретните посоки, в които следва да се върви, за да се намери балансирано решение на проблемите, свързани с използването на обекти на авторско право и сродните му права при наличие на международен елемент.

Трета глава е посветена на трансграничното използване на изобретения, закриляни с патент. Въведени са основни отграничения между обектите на индустриална собственост и обектите на авторско право и сродните му права, като е обсъдено тяхното значение за темата на дисертацията. Разгледани са възможностите за установяване на патентна закрила върху изобретения на повече от една територия. Обсъдени са хипотезите относно приложимото право при договори с предмет патентни права и при нарушения на патенти. Всички специфики на патентите са взети предвид, като ефектът им в случаите на използването при наличие на международен елемент е детайлно анализиран. По-специално внимание е обърнато на различните видове лицензии – договорни, принудителни и лицензии по право. Обсъдени са и иновациите в областта на международната патентна закрила, въведени най-вече на наднационално ниво, като фокус е поставен върху материалното право, уреждащо единния европейски патент (ЕЕП) и единния патентен съд (ЕПС). Направени са обобщени изводи за посочените проблеми и необходимостта от реформа.

Четвърта глава е посветена на използването на марки и промишлен дизайн при наличие на международен елемент. Последователно са разгледани възможностите за закрила на марки и промишлен дизайн според международните договори. Отбелязани са сходствата и различията между двата обекта, които биха имали значение относно закрилата, която се търси за множество територии. Разгледано е използването при договорни лицензии с международен елемент, както ефектите от различните изисквания за вписването на такъв тип договори в специални регистри. Отново са

анализирани хипотезите, свързани с приложимото право към релевантните договорни и извъндоговорни правоотношения, дотолкова доколкото анализът се отличава от този в трета глава. Разгледани са особеностите, свързани с изключенията и ограниченията на принципа на териториалност по отношение на марките и промишления дизайн.

Дисертационният труд представлява оригинално изследване, което има приносен характер. Разглежданите въпроси са актуални. Обществената значимост на разглежданите отношения е висока. Всеобхватният анализ на използването при наличие на международен елемент по отношение на всеки един от разглежданите обекти, това позволява да се направи и съпоставка между тях. По този начин се дава добавена стойност на изследването, защото погледнати през призмата на основните принципи, разгледани в глава първа, отликите при използването на различните обекти съвсем ясно очертават границите, до които е възможно построяването на международноправна система, регулираща използването на всички обекти на интелектуална собственост. Като принос следва да се посочи направеният от дисертанта преглед на вторично законодателство на ЕС. Впечатляващо е, че авторът прави изводи след всяка от четирите глави. Не на последно място, дисертационният труд има ясно изразена практическа насоченост и може да бъде ценен както за изследователите на материята на изобретателството, авторското и патентното право, така и за всички практикуващи юристи. Авторът демонстрира задълбочено познаване на материята.

3. Оценка на публикациите и на автореферата

Представени са общо четири публикации по темата на дисертационния труд, като са на български език. Публикациите са статии в специализирани издания с научно рецензиране и доклади, като участия в конференции. Посветени са на въпроси, които са свързани с темата на дисертационния труд, сред които на въпроса относно добросъвестността и нейното значение при ползване на обекти на авторското право, относно тълкувателно дело номер 3 от 2022г., териториалният характер на обектите на интелектуална собственост и също правно регулиране на интелектуалната собственост, през призмата на принципа на националния режим.

Авторефератът включва представяне на предмета, задачите, методологията и научната новост на изследването и на съдържанието на труда. Приложен е списък с публикациите по темата на дисертацията. Авторефератът отговаря на установените изисквания.

4. Препоръки

Към автора могат да бъдат отправени някои бележки и препоръки. Прави впечатление, че правото на ЕС остава извън обхвата на труда, препоръчвам включването в дисертацията на нов параграф , който да обхване уредбата на ниво право на ЕС. Също така липсва по-голяма тежест на практиката на Съда на ЕС в дисертационния труд. В заключението не става ясно, какво има предвид авторът относно “de lege ferenda”. Предвид актуалността и значимостта на темата препоръчвам да бъде публикувана дисертацията.

Направените по-горе бележки и препоръки не променят положителната оценка на дисертационния труд.

5. Заключение

Дисертационният труд на тема: “Използване на интелектуалната собственост при наличие на международен елемент“, с автор Траян Косев представлява оригинално научно изследване. Трудът има приносен характер и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и следва да получи положителна оценка.

Въз основа на цялостното ми впечатление за качествата и достойнствата на труда, предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Траян Найденов Косев на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност “Изобретателско, авторско и патентно право”.

23.05.2025

гр. София

Подпис:

доц. д-р Александра Вълчева

OPINION

Prepared by: Assoc. Prof. Dr. Aleksandra Yovcheva Valcheva, Department of International Law and EU Law, Law Faculty of the University of National and World Economy

Subject: Trayan Naydenov Kosev' s dissertation on the topic "The Use of Intellectual Property in the Presence of an International Element", presented for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in professional field 3.6. Law, scientific specialization "Invention, Copyright, and Patent Law."

The reason for presenting the opinion is my participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order № 1366/02.05.2025 of the Rector of the UNWE.

1. Information about the Doctoral Candidate

Traian Kosev graduated with a degree in Law from the Faculty of Law at the University of National and World Economy in 2016. Since 2017, he has practiced as a lawyer in the field of intellectual property and litigation. He has participated in training abroad, including HarvardX (Harvard University Online Courses). Beyond his practical experience, Traian Kosev's biography demonstrates a sustained and profound interest in the scientific research of intellectual property law. He has received numerous awards, including Best Memorials (Applicant and Respondent) at the Phillip C. Jessup International Moot Court Competition, Student of the Year in the "Law" category at UNWE in 2015, Fourth Place and Award for Best Eastern European Team at the Frankfurt Investment International Arbitration Moot Court, and many others. He is fluent in English.

2. General Characteristics and Contributions of the Dissertation

The dissertation presents a study of the main factors influencing the use of intellectual property in the presence of an international element. The work spans 218 pages and includes an introduction, four chapters, a conclusion, and a bibliography. The academic apparatus consists of 47 titles in Bulgarian and 109 in Latin script, with 702 footnotes. The subject of the dissertation is the regulation of the applicable law to relations concerning the use of intellectual property objects when an international element is present. The study aims to

outline the main directions in which the legal framework should develop at national, supranational, and conventional levels to overcome identified problems. In the course of the research, the author applied legal-dogmatic, historical, comparative, and other methods.

Chapter one introduces fundamental starting points that directly influence the use of intellectual property in the presence of an international element. An analysis of the content of the concept of intellectual property is conducted, and the conceptual framework is clarified. A general overview of protected intellectual property objects according to Bulgarian legislation is performed, considering the main characteristics of protection that play a role in cross-border legal relations. International treaties that lay the foundations for the protection of individual intellectual property objects at an international conventional level are also examined. The operation of the principle of territoriality, the principle of national treatment, and the property of ubiquity are analyzed through the prism of using intellectual property objects in the presence of an international element. Based on the conducted research, conclusions and proposals are made that are equally valid for all intellectual property objects.

In chapter two, the author examines the specifics of copyright and neighbouring rights when using protected objects in scenarios with an international element. The peculiarities related to fair use, including in a digital environment, as well as the assignment of the right to use copyright and neighbouring rights objects on a contractual basis, are discussed. Problems arising in determining the applicable law for both contracts and copyright torts are also considered. National, supranational, and international legal frameworks, as well as case law in Bulgaria and beyond, are analyzed. The exposition essentially examines, on one hand, the needs and trends, and on the other, the lack of concrete solutions. After considering the current state of the legal framework, its strengths and weaknesses are discussed, and specific directions are highlighted for finding a balanced solution to problems related to the use of copyright and related rights objects in the presence of an international element.

Chapter three is dedicated to the cross-border use of inventions protected by patent. Basic distinctions between industrial property objects and copyright are introduced, and their significance for the dissertation's topic is discussed. Opportunities for establishing patent protection for inventions in more than one territory are examined. Hypotheses regarding the applicable law for contracts concerning patent rights and for patent infringements are

discussed. All specificities of patents are taken into account, and their effect in cases of use with an international element is analyzed in detail. Particular attention is paid to different types of licenses – contractual, compulsory, and licenses by right. Innovations in the field of international patent protection, introduced mainly at the supranational level, are also discussed, with a focus on the substantive law governing the Unitary European Patent and the Unified Patent Court. Consolidated conclusions are drawn regarding these problems and the need for reform.

Chapter four is dedicated to the use of trademarks and industrial designs in the presence of an international element. The possibilities for protecting trademarks and industrial designs according to international treaties are sequentially examined. Similarities and differences between the two objects that would be significant for the sought protection across multiple territories are noted. Use under contractual licenses with an international element is discussed, as are the effects of different requirements for registering such contracts in special registers. Hypotheses related to the applicable law for relevant contractual and non-contractual legal relations are analyzed again, inasmuch as the analysis differs from that in chapter three. Specifics related to exceptions and limitations of the principle of territoriality concerning trademarks and industrial designs are examined.

The dissertation represents original research with a significant contribution. The issues addressed are current, and the public importance of the relations examined is high. The comprehensive analysis of use in the presence of an international element for each of the discussed objects allows for a comparison between them. This adds added value to the research because, viewed through the prism of the basic principles discussed in chapter one, the distinctions in the use of different objects clearly define the boundaries within which an international legal system regulating the use of all intellectual property objects can be constructed. A key contribution is the author's review of secondary EU legislation. It is impressive that the author draws conclusions after each of the four chapters. Last but not least, the dissertation has a clear practical orientation and can be valuable for researchers in invention, copyright, and patent law, as well as for all practicing lawyers. The author demonstrates an in-depth knowledge of the subject matter.

3. Evaluation of Publications and the Abstract

A total of four publications related to the dissertation's topic have been submitted, all in Bulgarian. These publications include articles in peer-reviewed scientific journals and conference papers. They focus on issues connected to the dissertation's theme, such as the significance of good faith in the use of copyright objects, interpretative case number 3 from 2022, the territorial nature of intellectual property objects, and the legal regulation of intellectual property through the lens of the national treatment principle.

The abstract presents the subject, objectives, methodology, scientific novelty of the research, and the content of the work. A list of publications on the dissertation's topic is also included. The abstract complies with all established requirements.

4. Recommendations

Some notes and recommendations can be made to the author. It is noteworthy that EU law remains outside the scope of the work. I recommend including a new paragraph in the dissertation that covers the regulation at the EU law level. Also, there is a lack of greater emphasis on the practice of the Court of Justice of the European Union in the dissertation. In the conclusion, it is not clear what the author means by "de lege ferenda." Given the topicality and significance of the subject, I recommend that the dissertation be published.

The observations and recommendations made above do not alter the overall positive evaluation of the dissertation.

5. Conclusion

The dissertation titled "The Use of Intellectual Property in the Presence of an International Element," authored by Trayan Kosev, represents an original scientific study. The work is contributory in nature and meets the requirements of the Bulgarian Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and its implementing regulations, thus deserving a positive evaluation.

Based on my overall impression of the qualities and merits of the work, I propose to the scientific jury to award Trayan Naydenov Kosev the educational and scientific degree "Doctor" in professional field 3.6. Law, scientific specialization "Invention, Copyright, and Patent Law."

Sofia, 23.05.2025

Signature:.....

Assoc. Prof. Dr. Aleksandra Valcheva